

କୁରୁଦିନା

ବର୍ଷ ୧

ସଂଖ୍ୟା ୩

ଫୁଲବାଣୀ

ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୮୮

ଉପଦେଷ୍ଟା

ଶ୍ରୀ ହିଲେତନ କହଁର
ଶ୍ରୀ ଦତ୍ତାତ୍ତ କହଁର
ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମାଣି

ସମ୍ପାଦକ

କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ର ମଲ୍ଲିକ

ପରିଚାଳନା ସମ୍ପାଦକ

ଅମରେନ୍ଦ୍ର କହଁର

ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ

ସମରେନ୍ଦ୍ର ଦାସ
ସୁଧୀର କୁମାର
ବଲମା କହଁର

ଯୋଗାଯୋଗ:-

ସମ୍ପାଦକ

କୁରୁ ସମାଜ ସେବା ସମିତି
ଫୁଲବାଣୀ (କଟକମାଳ) ୭୭୧୦୦୧

ଫୋନ୍ ନଂ. (୦୬୮୪୨) ୧୨୭୨୧
୧୨୮୧୧

ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନ ସାହାଯ୍ୟ

ବାର୍ଷିକ ୧୨-୦୦ ଟଙ୍କା
ମାସିକ ୧-୦୦ ଟଙ୍କା

ସଂପାଦକଙ୍କୁ

ସଫଳତା ଯାହା ଉଲ୍ଲାସ ଆଣେନା

ଓଡ଼ିଶା ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ୧୯୮୮ ମସିହାର ହାଇସ୍କୁଲ
ସାଟିଫିକେଟ ପରୀକ୍ଷା ଫଳ କୁରୁଦିନରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଏହି ପରୀକ୍ଷାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ
ଆଦବାସୀ ଗ୍ରାମଗ୍ରାମୀଣଙ୍କର ଶୋଚନୀୟ ଅବସ୍ଥା ପରିସ୍ପେଷରେ କଟକମାଳ ଜିଲ୍ଲାର ଆଦବାସୀ
ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ କୃତକାର୍ଯ୍ୟତା ସଂପର୍କରେ ଜାଣିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟକ୍ରମ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ
ଆମକୁ ହତାଶ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲା ଯେ ଗ୍ରାମୀଣ ଶିକ୍ଷା ମଣ୍ଡଳ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଏହି
ପରୀକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କୀୟ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନୁହେଁ । ଏହା ଏହି ଅନୁସନ୍ଧାନ ଜର୍ଣ୍ଣାଲ ଶିକ୍ଷାପ୍ରତି
କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ତରଫରୁ ଉଦ୍ଘାଟନାକାରୀ ପରିଚ୍ଛେଦ । ଏହି ଜିଲ୍ଲାର ପରୀକ୍ଷାଫଳ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଚନୀୟ
ହେଉଥିବା ସ୍ଵତ୍ତ୍ଵେ ଶିକ୍ଷାର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ମୁଣ୍ଡ ଖେଳାଇବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ସେମାନଙ୍କର ଅବସର ନାହିଁ । କେବଳ ଶିକ୍ଷକ ନିୟୁତ, ବଦଳି, ବଦଳିବନ୍ଦ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ
କଟକମାଳ ପ୍ରଦାନରେ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଦାୟିତ୍ଵ ସୀମାନ୍ତ ରହିଯାଇଛି ।

କଟକମାଳ ଜିଲ୍ଲାରୁ ୨୫୭ ଜଣ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ । ପାସ କଲେ କେବଳ ୧୮ ।
ସଫଳତା ହାର ୮% ପ୍ରତିଶତ । ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ତରମ ଦୁର୍ଗତ ଓ ଶୋଚନୀୟ ପରିସ୍ଥାପନ
ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଦାୟୀ କରିବା ଦୋଷାବେଦ ହେବ ନାହିଁ ।

କଟକମାଳ ଜିଲ୍ଲାରେ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ୧୫ଟି ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ
୩୮୮ ଜଣ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଏହି ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ । କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛନ୍ତି ୮୮ ଜଣ । ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର-
ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ପାସ ହାର ୨୨.୧୬% ପ୍ରତିଶତ ଓ ଜିଲ୍ଲା ପାସହାର ୮% ପ୍ରତିଶତ ହବାବେଳେ ଏହି
୧୫ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟର ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚ ପାସହାର ୫୨.୫୧% ପ୍ରତିଶତ ନିଶ୍ଚୟ ସନ୍ତୋଷ ଜନକ ହେବେତ
ହେବ ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆସ୍ଥା ସନ୍ତୋଷ ଲାଭ କରିପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସଫଳତା ଲାଭ
କରିଥିବା ଗ୍ରାମଗ୍ରାମୀଣଙ୍କର ବୌଦ୍ଧିକ ମାନ ଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନୈରାଶ୍ୟଜନକ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ । ଜଣେ ଗ୍ରାମୀଣ ସମେତ କେବଳ ୪ଜଣ ଆଦବାସୀ ଓ ୩ଜଣ ହରିଜନ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ପ୍ରଥମ
ଶ୍ରେଣୀ/ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣକରେ ପାସ କରିଥିବା ବେଳେ, ସାଧାରଣ ନର୍ମର ୧୫ଜଣ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାସ
କରିଛନ୍ତି । ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ୮୮ଜଣ ଆଦବାସୀ ଗ୍ରାମଗ୍ରାମୀଣ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ
୪.୫% ପ୍ରତିଶତ କୃତ୍ତେର ସହ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ୩୫.୨% ପ୍ରତିଶତ
ଓ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ୨୦.୨% ପ୍ରତିଶତ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଆଦବାସୀ
ଗ୍ରାମଗ୍ରାମୀଣ ମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାନିତ ଯୋଗ୍ୟତା ଯେ କେତେ ନିମ୍ନମାନର ତାହା ଅନୁମେୟ । ତେଣୁ
ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନଙ୍କର ସଫଳତା ସମ୍ପର୍କରେ ଆମେ ସନ୍ଦିଗ୍ଧ । ଗୁରୁତ୍ଵ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ପଥ ସ୍ପଷ୍ଟତା । ଏହା ଆମ ପକ୍ଷରେ ଚର୍ଚ୍ଚାର ଉଦ୍ଗ୍ରାହ ବସ୍ତୁ ।

ନୂଆନା, ରଞ୍ଜିତା, ଓ ଦାଶରାଜୀର ପରୀକ୍ଷାଫଳ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣକ ହୋଇଛି ।
କେଳିଆ ବାଳିକା ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଫଳ ମଧ୍ୟ ଲାଭ ହୋଇଛି । ଶିକ୍ଷକ ଓ ଶିଷ୍ଟପୁରୀମାନଙ୍କୁ
ସାଧୁବାଦ ଜଣାଇବା । ମଣ୍ଡଳିଆ ହାଇସ୍କୁଲରେ ୧୯୮୭-୮୮ ଶିକ୍ଷାବର୍ଷରେ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀରେ
୩୨ ଜଣ ଗ୍ରାମୀଣ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ କେବଳ ୧୦ ଜଣଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପଠାଇବା
ନିଜାନ୍ତ ଗର୍ବିତ ମନେ ହୁଏ । ଏଥିରେ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର, ବିଶେଷତା ପ୍ରଧାନ
ଶିକ୍ଷକଙ୍କର, ତରମ ଦାୟିତ୍ଵାନିତା ଓ ଅବହେଳା ପୁପସ୍ପଷ୍ଟ ।

ଆଦାମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିସରରେ ଶିକ୍ଷାର ଉପଯୁକ୍ତ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟିକରି ଗ୍ରାମଗ୍ରାମୀଣ
ମାନଙ୍କର ବୌଦ୍ଧିକ ବୋଧ ପାଇଁ ଆଗ୍ରହକ ଅଧ୍ୟାପନା ପ୍ରତି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଦ୍ୟାଳୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ
ଦୃଷ୍ଟିଦେବେ ବୋଲି ଆଶା କରୁଛୁ ।

କନ୍ୟାମାଳ ଜିଲ୍ଲାରେ କଲ୍ୟାଣ ବଜାର ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ଉଚ୍ଚ
ବ୍ୟାପାରୀ ଗୁଡ଼ିକର ହାଲସୁଲ ସାଟି ଫି କେଟ ପରାମର୍ଶଦାନ ବଦଳା

୧୯୯୭-୯୮ ଶିକ୍ଷା ବର୍ଷ

ବ୍ୟାପାରୀ ସଂଖ୍ୟା	୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେଲେ	ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷା ସଂଖ୍ୟା			
		ମ	ସ	ମ	ମୋଟ
୧। ନୂଆଗାଁ	୪୭	୪୭	୪	୧୪	୩୧
୨। ଦାଉରାବାଡ଼ି	୩୮	୨୭	୪	୩	୧୦
୩। ରଣପାଟଣା	୨୧	୨୧	୪	୭	୮
୪। ଫିରିଙ୍ଗିଆ	୪୫	୪୫	୪	୧୦	୧୧
୫। ଗୁମା	୧୫	୧୫	୫	୪	୮
୬। କୋଟଗଡ଼	୪୧	୪୧	୪	୧୦	୭
୭। ଦୁରୁଆ	୧୪	୧୪	-	୪	୭
୮। ଗୋଛାପଡ଼ା	୨୧	୨୦	୧	୪	୩
୯। ମଣ୍ଡାକିଆ	୩୨	୧୦	-	୩	୧
୧୦। ବେଲୁଡ଼ା	୩୭	୩୩	-	୮	୩
୧୧। ବେଲୁପର	୧୧	୧୧	-	-	୪
ବାଲିକା ଉଚ୍ଚ ବ୍ୟାପାରୀ					
୧୨। ରାଉରକିଆ	୧୭	୧୭	-	୫	୭
୧୩। କେରାପୋଲ	୧୨	୧୨	୧	୪	୭
୧୪। ବଡ଼ ଗାଁ	୨୧	୨୧	-	୧	୭
୧୫। ଦାଉରାବାଡ଼ି	୧	୧	-	୧	୨
୧୧୫	୩୫୮	୨୨	୭୭	୮୧	୧୮୮

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	୧ମ ଶ୍ରେଣୀ	୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ	୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ	ମୋଟ
ଆଦବାସୀ	୪	୩୧	୫୩	୮୮
ସ୍ଥାନିକ	୩	୧୧	୧୧	୨୫
ସାଧାରଣ	୧୫	୨୭	୧୭	୫୯

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ୪ ଜଣ ଆଦବାସୀ ପ୍ରାପ୍ତ

ରବିନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ   ଦାଉରାବାଡ଼ି
ପ୍ରଭାତେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ   ରଣପାଟଣା
ବଳଭଦ୍ର କହ୍ନୁର   ଗୋଛାପଡ଼ା
ସୁଲେଚନା ପ୍ରଧାନ   କେରାପୋଲ

ଜିଲ୍ଲାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନମ୍ବର ରଖିଥିବା ଆଦବାସୀ ପ୍ରାପ୍ତ
ପ୍ରାପ୍ତ କହ୍ନୁର, ପୋଲିସ୍ ହାଲସୁଲ ଫୁଲବାଣୀ ।
ବିଶ୍ଵ ପ୍ରଧାନ, ସେଣ୍ଟ କାଥେରିନ୍ ବାଲିକା ହାଲସୁଲ ରାଉରକିଆ

ପୁସ୍ତକ ସମୀକ୍ଷା :- ରାଜନୀତି ରଥଙ୍କ କବି ସଂସ୍କୃତିର ଅନୁକୃତି ଆଧ୍ୟାୟ

୧୯୯୩ରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ଲେଖକଙ୍କ ପୁସ୍ତକଟି
ଆଦବାସୀ ସଂସ୍କୃତି କୁଳା ସମ୍ପର୍କିତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପୁସ୍ତକ (ସବୁ
ମେଡ଼ିଆରେ ମହିଳାଙ୍କ 'କବି ଓ କବିମାଳା' କୁ ପ୍ରଥମ ବୋଲି
ଧରିଆଯାଏ,) ୭୫ ପୃଷ୍ଠା ସମ୍ବଳିତ ପୁସ୍ତକଟିର ମୂଲ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ
(ମାତ୍ର ୨୦ ଟଙ୍କା ସହିତ ଦେଖିବା ଉପାଦାନୀ ଭେଦ ଅଧିକା କହୁଥିବା
ଅନାବଶ୍ୟକ, ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ରୂପେ ଉଚ୍ଚକର୍ମଚାରୀ ସମ୍ପାଦନ
କରିବା ସହ ଏହାପ୍ରତି ସଂସ୍କୃତିର ଅନ୍ତର ପ୍ରକାଶ କରି ଗବେଷଣାରେ
ନିୟୋଜିତ କରିବା, ଆମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳ ଅବହାଳରେ ଏକ
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ବ୍ୟବସାୟ ଲେଖକଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଧନ୍ୟବାଦୀ । ସେହିଭଳି
ବ୍ୟକ୍ତିକୁ କୁଳା ରାସ୍ତାରେ 'ବାଟା ଗାଟା' କୁହାଯାଏ (ପୃ. ୭୭) ।
ଦୂର୍ଘଟଣା ଜନିତ ଅସମର୍ଥତା ହେଲେ 'ପୁରାତନତା' ପାଲଟି
କରାଯାଇଥାଏ (ପୃ. ୭୯) । ଶ୍ରୀ (କନ୍ୟା ମୂଲ) ଦେଇ ନପାରିଲେ
ବର ଟାଣିଆଣି ବେଜାନତାପା (ବାହାଡ଼ିଏ (ପୃ. ୭୯) । ସ୍ତ୍ରୀ
ଚରଣରେ ସନ୍ଦେହ ଆସିଲେ 'ସାରତା ଆପା' ଶପଥ ଅନୁକୃତି
ହୁଏ (ପୃ. ୫୧) । ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ କବି ସମାଜରେ 'କବିତା'
ବଳଦବଳି ହୋଇଥାଏ (ପୃ. ୫୮-୫୯) କେତେବେଳେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରାପ୍ତ
ପାଇଁ କେତେବେଳେ ଏହା ପିତୃତ୍ଵ (ପିତୃତ୍ଵରୁ କୁ ଉତ୍ପତ୍ତି
କରାଯାଏ । ପୃ. ୨୭ ରୁ ୩୨ ପାଏ) । 'ମାତୃତ୍ଵ ପ୍ରାପ୍ତ' ବେଶ୍
ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ । 'କନ୍ୟାମାଳରେ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ' ଅଧ୍ୟାୟଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ।
(ପୃ. ୨୫-୨୬) ସାହିତ୍ୟ ମୁଦ୍ରାକୁ ସାହିତ୍ୟ (ସରପ ମଦ) ରେ
କବି ଅଭିଧାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ତା'ର ଉତ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ
ଲେଖକଙ୍କ ଟିପ୍ପଣୀ ବେଶ୍ ଶାଣିତ । ସମସାମୟିକ ନୂତନତା
ଦୃଷ୍ଟି କୋଣରୁ ଲେଖକଙ୍କ ବହୁବ୍ୟବହାର ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ । ଏଥିରେ
ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି ବିଶେଷ ସୂଚନା ମିଳୁନାହିଁ । ପୁସ୍ତକଟି
ଆମ ଔପନିବେଶିକ ସଂସ୍କୃତିର ପରିଚାୟକୁ ଅବ୍ୟାହତ ରଖିବା
ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

— ସମରେନ୍ଦ୍ର ଦାସ
ଅମଲପଡ଼ା, ଫୁଲବାଣୀ

ପଢନ୍ତୁ ଏବଂ ପଢାନ୍ତୁ
ସଚେତନ ହିନ୍ଦୁଶାସନ ନାଗରିକ ଗୋଷ୍ଠୀପାଇଁ
ଉଦ୍ୟମରତ ପଢିକା

ପ୍ରତିଦିନ

ଯୋଗାଯୋଗ:- ପେ. ଶ୍ରୀ

ଠି ବାକ୍ସ ନଂ- ୫, ଫୁଲବାଣୀ

ଉପକୃତ ସେବାକ୍ତି କେଉଁ ମାତ୍ର ?

* ଅମରେନ୍ଦ୍ର କହଁର

ଆଦବାସୀମାନଙ୍କର ଅର୍ଥିକ କୋଣ ନିମନ୍ତେ ସରକାର କିଛି ଯୋଜନା କରି ଆସୁଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଆଦବାସୀ ସମାଜର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ କେବଳ ସେ ସରକାରୀ କଲର ଉପାଦାନର ଭୂମିକା ରହିବ ନାହିଁ, ଆଦବାସୀମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଲଜ୍ଜା ଶାସ୍ତ୍ରର ଅଭାବ ରହିବ । କୃଷି, ଗୋପାଳନ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ଚୋରାପାଳନ, ମାଷ୍ଟି, ଗୋପାଳନ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଳନ, ଚୋରାପାଳନ, ମାଷ୍ଟି ଓ ଗୋପାଳନ ପ୍ରଭୃତି ଲୋକଙ୍କର ପୁରାତନ ଉଦ୍ୟୋଗ ଆଦବାସୀମାନେ ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥାର ସାମାନ୍ୟତମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ ସ୍ୱଳ୍ପ ଲୋକ ଗୋପାଳନ ଓ ଗୋପାଳନ ଶ୍ରମିକର କରାଯିବା ସେ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକ କେବଳ ୧୫ ଶତାଂଶ ହିସାବରାଜ୍ୟ ନିଜକୁ ପହଞ୍ଚିବ । ଅବଶିଷ୍ଟ ୮୫ ଶତାଂଶ କେବଳ ବାଟ ମାରଣ ହେଉଛି, ଆଦବାସୀଙ୍କ ନାମରେ ଗରୁଡ଼ ଯୋଜନା କାଳରେ କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ ହୋଇଛି, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ଅର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିର ଉନ୍ନତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ କିଛି ହେଲେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱେଚ୍ଛାର ଯୋଜନା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଛି । ଶିକ୍ଷିତ ଓ ସ୍ୱଳ୍ପଶିକ୍ଷିତ କେବଳ ଯୁବକମାନଙ୍କ ଆସି ନିୟୁତର ପ୍ରୟୋଗ ଗୃହୀତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସାଥୀ ପରିବହନ ପାଇଁ ଟ୍ରାକ୍ଟର୍, କମାଣ୍ଡର, ଖସ୍, ଓ ମାଲ ପରିବହନ ପାଇଁ ୧୦୭ ଗାଡ଼ି ଓ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି - ଉପରେ ବହୁଳ ପରିମାଣରେ ଉପଯୋଗ ଦିଆଯାଇଛି ମଧ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ବହୁଳରେ ସେମାନଙ୍କର ଆସିନିୟୁତ ହୋଇନାହିଁ କି ସେମାନଙ୍କର ଆସି ପହଞ୍ଚା ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିନାହିଁ । ଏହି ସମସ୍ତ ସାଧନା କେବଳ ଅଣ-ଆଦବାସୀମାନଙ୍କ ହାତକୁ ଗୁଲିଯାଇଛି, କନ୍ଧମାଲ ଜିଲ୍ଲାର ସବୁ କୁଡ଼ରେ ଏହି ପରିସ୍ଥିତି । ତଳତ ସଂଖ୍ୟାରେ ଫିରିଙ୍ଗିଆ ଚୁଲ୍ଲ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦିଆଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ଜିଲ୍ଲାର ମାସରେ ସଂଗୃହୀତ ତଥ୍ୟକୁ ଭୁଲିକରି ।

ଗତକାଳ ପଞ୍ଚାୟତର ସେବାକ୍ତି ଗ୍ରାମରେ ଆଦବାସୀ ଯୁବକ ମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରାକ୍ଟର କିଣିବା ପାଇଁ ଅର୍ଥିକ ଅନୁଦାନ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବାଲିଆପଡ଼ା ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ବାଗିଚାର ଓ ପଲ୍ଲବେଳ ପଞ୍ଚାୟତର ପାଲବେଳ ଗ୍ରାମରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ୧୦୭ ପରିବହନ ଗାଡ଼ି । ଏଗୁଡ଼ିକ ଫିରିଙ୍ଗିଆର କେତେକ ଅଣ ଆଦବାସୀ ଯୁବକ ତଳାଉଛନ୍ତି ।

କୋଳାପଡ଼ା ପଞ୍ଚାୟତର ତଳିପଡ଼ି ଓ ଦଣ୍ଡିଆ ପଞ୍ଚାୟତର ଉପର ଦଣ୍ଡିଆରେ ଦୁଇଟି ଟ୍ରାକ୍ଟର ଉପାଦାନ ଦିଆଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଗୁଡ଼ିକ ଫୁଲବାଣୀ ସହରର ଅଣ-ଆଦବାସୀମାନଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧୀନ । ସେହିପରି ତଳଦଣ୍ଡିଆରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ୧୦୭ ଗାଡ଼ି ରହିଛି ଫୁଲବାଣୀର ଜଣେ ବସ୍ ମାଲିକଙ୍କ ହାତରେ ।

ସିରିଙ୍ଗିଆ ପଞ୍ଚାୟତର ତାଳପଡ଼ର ଆଦବାସୀ ଯୁବକମାନଙ୍କ ନାମରେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଗୋଟିଏ ଟ୍ରାକ୍ଟର । ଏହାର ବର୍ତ୍ତମାନ ମାଲିକ ହେଉଛନ୍ତି ଫିରିଙ୍ଗିଆର ଜନେକ ଅଣ-ଆଦବାସୀ ଡୋକାମ ।

କାଣ୍ଡିବାଲି ପଞ୍ଚାୟତର ପକାଣ ଗ୍ରାମର ଆଦବାସୀମାନଙ୍କ କର୍ମ ନିୟୁତ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟ୍ରାକ୍ଟରର ବର୍ତ୍ତମାନ ମାଲିକ ହେଉଛନ୍ତି କାଣ୍ଡିବାଲିର ଜଣେ ଅଣ-ଆଦବାସୀ ବ୍ୟବସାୟୀ । ଅଣ-ଆଦବାସୀ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ଧର୍ମାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ ଆଦବାସୀ ଯୁବକମାନେ । ଫିରିଙ୍ଗିଆ ପଞ୍ଚାୟତର ସବୁକୁ ଗ୍ରାମର ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଛି ଗୋଟିଏ କମାଣ୍ଡର ଓ ନିଆପଡ଼ା ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ୧୦୭ ଗାଡ଼ି । ଗତକାଳ ପଞ୍ଚାୟତର ତଳପଡ଼ା ଗ୍ରାମରେ ଦିଆଯାଇଛି ଗୋଟିଏ ମାସ ଫର୍ଗୁସନ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଆଦବାସୀ ଯୁବକ ମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏହି ୧୫ ସାଧନକୁ କିଣିବା ଦିନ ଠାରୁ ହାତରେ ନେଉଛନ୍ତି ଫିରିଙ୍ଗିଆର ଜଣେ ଅଣ ଆଦବାସୀ ବ୍ୟବସାୟୀ ।

ଆଦବାସୀ ମାନଙ୍କର କୋଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହେଉଥିବା ଯୋଜନାକୁ ପ୍ରକୃତରେ ଉପକୃତ ହେଉଛନ୍ତି କେଉଁମାନେ ? ଆଦବାସୀମାନେ କିଏ ଚିନ୍ତା କରିବେ କି ?

‘କନ୍ଧ’ ଶବ୍ଦର ଉତ୍ପତ୍ତି

‘କନ୍ଧ’ ଶବ୍ଦର ମୂଳ ଉତ୍ସ କେଉଁଠି ? ସୁଦ/କାନ୍ଧ, କନ୍ଧ/କନ୍ଧା, କନ୍ଧ ଅଥବା କନ୍ଧର ଶବ୍ଦକୁ କନ୍ଧ ଶବ୍ଦ ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇଛି ବୋଲି କେତେକ ଲେଖକ ମତ ଦିଅନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଦେବଶିଳ୍ପ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ କ୍ୟାପ୍ଟେନ୍ ସାମୁଏଲ ମାକଡ଼ର୍ବିଲ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରାୟତଃ ସମସ୍ତେ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇଛନ୍ତି । ମାକଡ଼ର୍ବିଲ୍ କେବଳ ଜଣେ ଇଂରେଜ ସାମରକ ଅଫିସର ନଥିଲେ, ସେ ଥିଲେ ଜଣେ ବଶିଷ୍ଠ ନୃତ୍ୟରଚକ ମଧ୍ୟ । କନ୍ଧମାଲରେ ୧୮୩୭ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ପଦାର୍ପଣ ଠାରୁ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଭିତରେ କନ୍ଧ ଜାତିର ଜୀବନଧାରା ଧର୍ମ ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରଭୃତି ବିଷୟରେ ଗଭୀର ଅନୁଶୀଳନ କରି ସୁବସ୍ତୁତ ବିବରଣୀ ମାନ ଇଂରେଜ ସରକାରଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଉଥିଲେ । ସେ ସେଲୁଗୁ ଶବ୍ଦ ‘କୋଣ୍ଡା’ (ପବ୍)ରୁ କନ୍ଧ ଶବ୍ଦର ଉତ୍ପତ୍ତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି । ଗାବ୍‌ଗାବ୍ ଆଦବାସୀ ମାନଙ୍କୁ ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକେ ‘କନ୍ଧ’ ଭାବରେ ନାମିତ କରିଥିଲେ । କନ୍ଧମାଳେ ନିଜକୁ ‘କନ୍ଧ’/‘କନ୍ଧଲୁ’ କହନ୍ତି । ଇଂରେଜମାନେ ‘କନ୍ଧ’ ଶବ୍ଦର ବନାନ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଲେଖିଛନ୍ତି — Kand, Kandh, Kandha, Kond, Khond, Khadh ଇତ୍ୟାଦି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ବନାନର ବିଭିନ୍ନତା ବହୁତ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । ତେଣୁ ‘କନ୍ଧ’ ଶବ୍ଦର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ସହଜ ସଙ୍ଗତ ରକ୍ଷା କରି ଇଂରେଜ ବନାନ Kandha ହେବା ଅଧିକ ସମୀଚିକ ମନେ ହୁଏ ।

ସଂସ୍କୃତ-ସମାଜ ମଣିଷ

ଆସାନର ଗୁ ବଗିଚାରେ ଆଦବାସୀ

ସମରେନ୍ଦ୍ର ଦାସ

ମିଃ ଏ. ଜି. ଫିଜରାଲ୍ଡ୍ (A. G. Fitzgerald) ୧୯୧୩ ମସିହାରେ ତାଙ୍କ ପୁସ୍ତକ କୁଇଙ୍ଗା ବାସା (Kuvinga Bassa, 1913) ରେ ଆସାନର ଗୁ ବଗିଚାରେ କାମ କରୁଥିବା ଆଦବାସୀଙ୍କ ଛବୀକୁ ନେଇ ଏକ ବ୍ୟାକରଣ ଲେଖିଛନ୍ତି । ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତ ଓ ଆସାନରେ ବ୍ରହ୍ମିଣ ସରକାର ଜଙ୍ଗଲକୁ ସଫାକରି କଫି ଓ ଗୁ ବେପାର ଆରମ୍ଭ କଲେ ୧୮୪୦ ମସିହା ପରଠାରୁ । ସେହି ସମୟରେ ରସଲକୋଣ୍ଡା (ଅଜର ଭଜନଗର) ରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ମିଃ ଷ୍ଟିଲ (Steele) ଜଣ ଆଦବାସୀଙ୍କୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । ସେଥିରେ କିଛି କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ମଧ୍ୟ ନିୟୁତ ପାଇଲେ । ୧୯୦୨ ବେଳକୁ ପ୍ରାୟ ୩୦୦୦ ଆଦବାସୀ (କୁଇଙ୍ଗା) ଆସାନରେ କାମ କରୁଥିଲେ । ୧୯୧୧ ମସିହାରେ ଆଦବାସୀ ମାନଙ୍କୁ ଏହି କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟରମାନେ ଶୋଷଣ କରୁଥିବା ମଧ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମିଣ ସରକାର ତାଙ୍କ ନଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁଥିଲେ । ମିଃ ଫିଜରାଲ୍ଡ୍ ପର କିଛି ମଧ୍ୟସ୍ଥି ଲୋକଙ୍କ କୁଇଙ୍ଗା ସମ୍ପର୍କରେ ଅତି କଦରୀ ଧାରଣା ଥିଲା । ବ୍ୟାକରଣ ବହିର ପୃଷ୍ଠାରୁ କେତୋଟି ବାକ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ, ସେମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସଂପର୍କରେ କିଛି ଅଭ୍ୟାସ ମିଳିବ, ଯଥା :—

- ୧ । ମୋ ଯୋଡାକୁ ଅଣ । ୨ । କୁକୁରକୁ ପିଟ ।
- ୩ । ତାକୁ ଟଙ୍କାଟେ ଦେ । ୪ । ଗୀତ ଟେ ଗା ।
- ୫ । କାମ ଶେଷ କର । ୬ । ମୋ କଥା ଶୁଣ ।
- ୭ । ସେ ମଇଳା ଲୁଗାକୁ ପିନ୍ଧେ ନାହିଁ ।
- ୮ । ବେଶୀ ମତ ପିଅ ନାହିଁ । ୯ । ବେଶି କାଶି ନାହିଁ ।
- ୧୦ । ଜିଭ ସମ୍ଭାଳ । ୧୧ । ଶବ୍ଦକୁ ପୋତି ପକା ।
- ୧୨ । ଔଷଧକୁ ଠିକ୍ ଖବେ ଖା । ୧୩ । ଭଲ୍ ସାଙ୍ଗେ ଲାଗେନା
- ୧୪ । ରାତି ସାରା ନାତ ନାହିଁ ।
- ୧୫ । ତୁ ପ ରହ । ମୋତେ ଶୋଇବା ଦେ ।
- ୧୬ । ତୁ ଗୋଟିଏ ଅଳସୁଆ ମଣିଷ ।
- ୧୭ । ମୋତେ ଏ ସବୁ ଜମା ପସନ ନାହିଁ ।
- ୧୮ । ତୋ ବାପା କେତେଟା ଢେଲି ରଖିଛ ।
- ୧୯ । ଗାଁ ମୁଠା ସର୍ଦ୍ଦାର ତାଜଲ ଦେଲକୁ ଆସିଲ ନାହିଁ ।
- ୨୦ । ସିଏ ତୋ' ଠାରୁ ଭଲ କାମ କଲା ।
- ୨୧ । ସାହେବ ତା'କୁ ଦ' ଦିନ କୁଟି ଦେଲା, ତ ସେଥିଲଗି ତୁ ମତୁମା ଯାଇଛ ।

ସେମାନେ ଶୋଷଣର ଏହି ବ୍ୟାକରଣ ଏବେ କି ଆମ ଦେଶୀ ସାହେବଙ୍କ ପାଖରେ ମସ୍ତକମ୍ବୁଦ ଅଛି । ତାଙ୍କ ଦେଖା ଶିଖା, କିଛି ଶିକ୍ଷିତ ଆଦବାସୀ ମଧ୍ୟ ଏହି ବ୍ୟାକରଣରୁ ପଦେ ଅଧେ ଘୋଷୁଛନ୍ତି ।

ଆସାନରୁ ବଢିବୁ ଏବେ ଏକ କହୁଡ଼ିଆ, ତଥାପି ଯେଉଁମାନେ ସେଠାୁ ଟେକିଆସି ଏଠି ପୁଣି ଜଳ ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ କଲେ, ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଆମେ ବିଶେଷ କିଛି ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ କଥାକୁ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଇ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ, ଔପନ୍ଦବେଶବାଦର ନୂତନ ସଜ୍ଞା ଖୋଲି ପାରନ୍ତା ।

(ସୌଜନ୍ୟ : ଫେଲିକ୍ସ ପାଡେଲ, Felix Padel)

ଅମଲପଡ଼ା, ଫୁଲବାଣୀ

ପାଠକୀୟ ଅଭିମତ

କୁଇ.ସମାଜ ପକ୍ଷରୁ ଆଦବାସୀମାନଙ୍କର ସଂସ୍କୃତି ଐତିହ୍ୟ, ପରମ୍ପରାର ପ୍ରସାର ଓ ପ୍ରସାର ପାଇଁ କୁଇ.ସମାଜ ଯେଉଁ ଆଲୋଚନାପତ୍ର କରୁଛନ୍ତି ତାହା ପ୍ରଶଂସନୀୟ । କୁଇ.ସମାଜରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବା ଶ୍ରେୟ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାସୀ ଯାନଙ୍କ ଯେଉଁ କବିତା ପ୍ରତିଭା ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଛି, ତାହା ମୋତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟାନ୍ବିତ କରୁଛି । ଜଣେ ନରସର ଆଦବାସୀ ମହିଳାଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ ନିସ୍ସୃତ ଏହି ଭକ୍ତି ରସ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଜନ ଶବ୍ଦେ କାହିଁକି ସେ ତାଙ୍କୁ କବୟିତ୍ରୀ ଆଖ୍ୟା ଦିଆ ଯାଇ ନାହିଁ ତାହା ଖୋଜିବା ବିଷୟ । ନରସର ସହ କବି ଭୀମସେଇ ମଧ୍ୟ ଭଜନ ଆଦି କରୁଥିଲେ । କଳିଦାସ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ପ୍ରମୁଖ ମଧ୍ୟ ବାଚସ୍ପତିଙ୍କ କୃପାରୁ ସାହିତ୍ୟ ପୃଷ୍ଠି କରି ଯଶସ୍ବୀ କବି ଆଖ୍ୟା ପାଇଥିଲେ ଅଥଚ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାସୀ ଜାଣିଛନ୍ତି ସେହି ଏହାର ବ୍ୟତିକ୍ରମ କାହିଁକି ?

ବେଳସର ଅଞ୍ଚଳର ଗଞ୍ଜ ଯନ୍ତର ସମନ୍ବୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ସହ ଅଛି ଏବଂ ଏହି ଜଳାର ସରସତା ପାଇଁ ଗଞ୍ଜବାଦଲକୁ ଜନ ସାଧାରଣ ଓ ସରକାର ପ୍ରେସ୍‌ହାଉସ ଦେବା ଭରତ । କୁଇ.ସମାଜର ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ପ୍ରସାର ପାଇଁ କୁଇ.ସମାଜରେ ପ୍ରତିବ୍ରତ ପ୍ରମୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲେ ପାଠକମାନେ କୁଇ.ସମାଜ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ହେବେ ।

‘କୁଇ.ସମାଜ’ର ବାଣୀ ଫୁଲବାଣୀର କୋଣେ କୋଣେ ଝୁଙ୍କୁଡ଼ ହେଉ ଏହା ମୁଁ ଆଶା କରୁଛି ।

ବନମ ପଟ୍ଟନାୟକ
ଫୁଲବାଣୀ

—୦—

ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଶିବର

ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ନୟାଗଡ଼ ସମ୍ପର୍କରେ ଅର୍ଥିକ ସହାୟତାରେ କୁଇ.ସମାଜ ସେବା ସମିତି ଦ୍ବାରା ଦୁଇଟି ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଶିବର ୧୯୧୮-୧୯ ମସିହାରେ ଆୟୋଜିତ ହେବ ।

ଖଜୁଣ୍ଡପଡ଼ା ତା ୧୩ । ୧ । ୧୮ ଠାରୁ ତା ୨୦ । ୧ । ୧୮
କଟିକିଆତା ୧୩ । ୧୧ । ୧୮ ଠାରୁ ତା ୨୦ । ୧୧ । ୧୮

—●—

ସତ୍ୟନାଗସୁଣ ଜେନା ଓ କୁଲ ସମାଜ ସୁନଅନ

- ଡଃ ପରମେଶ୍ୱର ପ୍ରଧାନ

ପ୍ରଧାନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂସାର ମୂଳକ ସଂଗଠନ ହେଉଛି କୁଲ ସମାଜ ସୁନଅନ । ଏହା ଗୋଟିଏ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ତାହାର ପ୍ରୟୋଗ ଅଲୋ ପ୍ରାଣୀ ସତ୍ୟନାଗସୁଣ ଜେନା । ଜେନା ପରବର୍ତ୍ତୀ କଳମାଳର ଇତିହାସରେ କୁଲ ସମାଜର ସଂସାର ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟମରେ ପୁଣ୍ୟେତ ଏବଂ ବଳବ ନେତୃତ୍ୱ ନେତୃତ୍ୱ ସୁନଅନ ସୁବଳ ସୁବଳ ସୁବଳ ସତ୍ୟନାଗସୁଣ ଜେନା । ଇତିହାସ ପ୍ରାଣରେ କୌଣସି ପ୍ରାଣ ପାଇ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଇତିହାସ ଅଟକି କିଛି ହେଉଥିବା ମାତ୍ର ତାକୁ ଚଳି ଦିନ ପାଇଁ ମନେ ରଖିବେ ।

୧୯୨୦ ଦଶକରେ କଳମାଳର ଶାସନ ଦାୟିତ୍ୱ ମୁଖ୍ୟତଃ ମୁଠା ସେତ୍ତମାନଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିଲା । ତତ୍କାଳୀନ କଳ ସମାଜ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶରଣର ଓ ଦାସତ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ କୁସଂସାର ଓ ଅଜ୍ଞତାର ଅନ୍ଧକାରରେ ବୁଡ଼ି ରହିଥିଲା । ସେହି ସମୟରେ ଇଂରେଜ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ କିଛି ସମାଜର ସତ୍ୟନାଗସୁଣ ଜେନା । ସେହି ସମୟରେ ସେ କୌଣସି ସରକାରୀ ପଦ ପଦବୀରେ ଲାଗିଥିବା ନ ହୋଇ ସମାଜସେବା କାମରେ ନିଜ ନିଜର ଉତ୍ସାହ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇ ବାଲିଗୁଡ଼ା ସବୁ ଉତ୍ତରୀନର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ତତ୍କାଳୀନ କୁଲ କଳମାନେ ସତ୍ୟନାଗସୁଣ ଜେନାଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱ ସଂସାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ସମାଜ ସଂସାର ବିଭାରେ କାମ କରିବାକୁ ଅଜ୍ଞତାର ବଳେ ଏ ସମୟର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କଳିଙ୍ଗ ଠାରେ ଏକାଠି ହୋଇ ଆଞ୍ଚଳିକ ସମସ୍ୟା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପୁରସ୍କୃତ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ ।

୧୯୨୨ ମସିହା ବେଳକୁ ଇଂରେଜ ଶାସନ ଅମଳରେ କଳମାଳ ପାଇଁ ଜମି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଓ ସର୍ଭେର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କାମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । କଳମାନେ ସ୍ଥଳୀୟ ଭେଗ ବଣେ ଜମି ଉପରେ କୌଣସି ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ନ ଥିଲେ । ତେଣୁ ସରକାର ଆରମ୍ଭ କରିଥିବା ଜମି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କଳମାନଙ୍କୁ ଉପହାସ କରି ଥିଲା । ଶିକ୍ଷା ଅଦାୟ କରିବାକୁ ସରକାର ମୁଖ୍ୟ କରୁଥିବା କୋଲି ଧାରଣା ଜାତ ହେଲା । ତାହାର ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ କେତେକଜଣ କଳମାନେ ସତ୍ୟନାଗସୁଣ ଜେନାଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ବ୍ରହ୍ମସ୍ତ୍ରର ଯାଜ ଓଲଟ ପରାମର୍ଶ କରିଥିଲେ । ସେଠାର ଜନେକ ଓକିଲ ସମମୁଖୀ ସରକାରଙ୍କ ସହକାରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସ୍ତକ ମୁକାଲେ ମନୋରାଜ ପୋଷଣ ନ କରି ସମାଜ ସଂସାରମୂଳକ ସଂଗଠନ ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କ ଦାବୀ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ମହତ ପରାମର୍ଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ସେଠାରୁ ଫେରି କଳମାନେ ସମସ୍ତେ ମିଶ୍ର ସଂଗଠନର ନୀତିନୁସାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ସଂଗଠନର ନାମ କରାଯାଇଥିଲା 'କୁଲମୁକା' ଏବଂ ତାହାର ପ୍ରଥମ ସଭାପତି ଥିଲେ ମିଶ୍ରନାଥ ସାହେବ ଇ ଏମ ଇସ୍ତଫ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କୁଲମୁକା ନାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ "କୃଷିକ ଉତ୍କଳ କୁଲ ସମାଜ ସୁନଅନ" ରଖା ଯାଇଥିଲା । ୧୯୪୫ ବେଳକୁ ସୁନଅନର ସଭାପତି ଥିଲେ କୁଳସିଂହ ଏମ୍. ଏମ୍. ମହାପାତ୍ର ଏବଂ ସଂଗଠନର ସଭାପତି କରାଯାଇଥିଲା । ଲଳନପଡ଼ାର ମୁଠାସେତ୍ତମ ପ୍ରାଣୀମୂଳ ମଳିକ ଉପ ସଭାପତି, ସତ୍ୟନାଗସୁଣ ଜେନା ସମାଜକ ଓ ଇ ଏମ ଇସ୍ତଫ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ଥିଲେ ।

ପ୍ରଧାନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଶାସନ କଳମାନେ ସଭାପତି ପଦ ଅଳଂକୃତ କରିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦାନବେ ପ୍ରଧାନ, ହରିହର ମଳିକ ଏବଂ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ମହାମଳିକ ଉଲ୍ଲେଖ ଯୋଗ୍ୟ । କୁଲ ସମାଜର କାର୍ଯ୍ୟମରେ ଉତ୍ସାହ କରିଥିବା ପ୍ରାଣୀମୂଳର ବିଭିନ୍ନ ଶାଖାରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା ।

୧୯୫୦ ଓ ୧୯୬୦ ଦଶକ ମଧ୍ୟରେ କୁଲ ସମାଜ ପ୍ରାଣୀମୂଳ ଶ୍ରବଣ କରିଥିଲା । ବାଲିଗୁଡ଼ା ଅଞ୍ଚଳରେ କଳମାନେ ଶେଷର ପିତାଙ୍କ ହୋଇଥିଲେ, ତେଣୁ ସତ୍ୟନାଗସୁଣ ଜେନା ସେହି ଅଞ୍ଚଳ ଗ୍ରନ୍ଥ କରି ଶେଷର ଶ୍ରବଣରେ ଅଭିଧାନ ତଳର ସେଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶାସନ ପାଠ୍ୟମାନଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱକୁ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ସମସ୍ତେ ସେହି ଶାସନ ଶାସନ ଶାସନ ଶାସନ ପୁକା କଲେ । ସେଠାରେ ସେ 'ଜେନାସେନା' ରୂପରେ ପୁକା ପାରିଥିଲେ ।

ପ୍ରଧାନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରାଣୀମୂଳ ୧୯୬୦ ଦଶକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୁଲ ସମାଜ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସକ୍ରିୟ ଥିଲା । ସମାଜର ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ ସହଯୋଗ କରି କୁଲର ସହ ସମାଜ ପାଇଁ କାମ କରୁଥିଲେ । ଲଳନପଡ଼ାରୁ ପ୍ରାଣୀମୂଳ ମଳିକ, ବାଲିଗୁଡ଼ାରୁ ଅନୁଜ ପ୍ରଧାନ, ବାଲିଗୁଡ଼ାରୁ ଦାନବେ ପ୍ରଧାନ, ହରିହର ମଳିକ, ପଦନ ପ୍ରଧାନ ଓ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ମହାମଳିକ, ଗୁଣିକାରୁ ଯୋଗେଶ ମଳିକ ଇତ୍ୟାଦି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ସମାଜର ସଂଗଠନ ଉନ୍ନତ ପାଇଁ ସହଯୋଗ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟନାଗସୁଣ ଜେନାଙ୍କର ବାଲିକ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ସେ ବହୁତ ବର୍ଷ ପାଞ୍ଜିର ରହିଲେ ଏବଂ ସମାଜ କାମର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟିତ୍ୱ ନେବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସମାଜର କୁଲସମାଜ ସୁନଅନ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଲୁପ୍ତ ହୋଇ ଚାଲି ଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପସ୍ଥିତ ନେତୃତ୍ୱ ଅଭାବରେ ସେହି କୁଲ ସଂଗଠନଟି ଜଗଜ୍ଞଙ୍କ ଅବସ୍ଥାରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଛି ।

ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ, ନିତ୍ୟ ଶ୍ରବଣ
ସରକାର କଲେଜ, ପ୍ରାଣୀମୂଳ

ଫୁଲବାଣୀ/କନ୍ୟାମାଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରଥମ ରାଜନୀତି ସେଣ୍ଟରେ

ବିଧାନସଭା ସଦସ୍ୟ

					ଦଳ
ଆଦିବାସୀ	ଶ୍ରୀ ଅନ୍ତାର୍ଯ୍ୟମୀ ମଣିକ	ବୁଡମେଣ୍ଡି	୧୧୪୭	ଗରୁଡ଼ିରକ ଦ୍ଵାରା ମନୋନୀତ ।	କଂଗ୍ରେସ
ସାଧାରଣ	ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ପାଠ	ଗୁରୁଣ୍ଡି	୧୧୪୭	ଫୁଲବାଣୀ-ବାଲଗୁଡ଼ା ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀ ।	କଂଗ୍ରେସ
ଆଦିବାସୀ	ଶ୍ରୀ ବାଳକୃଷ୍ଣ ମଲିକ		୧୧୫୧	ଫୁଲବାଣୀ-ଘ, ଉଦୟଗିରି ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନରେ ନିର୍ବାଚିତ ।	ପ୍ରଧାନ
ସାଧାରଣ	ଶ୍ରୀ ସଦାନନ୍ଦ ସାହୁ		୧୧୫୧	ଫୁଲବାଣୀ-ଘ, ଉଦୟଗିରି ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନରେ ନିର୍ବାଚିତ ।	ପ୍ରଧାନ
ହରିଜନ	ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବେହେରା ପିରିକୁଡ଼ି		୧୧୭୪	ଫୁଲବାଣୀ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀ	କଂଗ୍ରେସ

ଲୋକ ସଭା ସଦସ୍ୟ

ଆଦିବାସୀ	ଶ୍ରୀ ଟି. ସାଜାନା, ରାୟଗଡ଼ା	୧୧୫୧	ରାୟଗଡ଼ା-ଫୁଲବାଣୀ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ନିର୍ବାଚିତ ।	କଂଗ୍ରେସ
ଆଦିବାସୀ	ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ, ଫୁଲବାଣୀ	୧୧୫୭	କଳାହାଣ୍ଡି-ଫୁଲବାଣୀ ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ନିର୍ବାଚିତ ।	ଗଣତନ୍ତ୍ର ପରିଷଦ
ସାଧାରଣ	ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାପତିଶେଖର ଦେଓ, କଳାହାଣ୍ଡି	୧୧୫୭	କଳାହାଣ୍ଡି-ଫୁଲବାଣୀ ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ନିର୍ବାଚିତ ।	ଗଣତନ୍ତ୍ର ପରିଷଦ
ହରିଜନ	ଶ୍ରୀ ପିନକିନ୍ଦ୍ରାସ ଦାସ, କାମାଦି ଶ୍ରୀ ବଳରାମ ମାସୁକ, ଘରବୁଗିରି	୧୧୭୭	ଫୁଲବାଣୀ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀ ।	କଂଗ୍ରେସ

ରାଜ୍ୟସଭା ସଦସ୍ୟ

ଆଦିବାସୀ	ଶ୍ରୀ ଜଗଦୀଶ ଯାନ (ଖଜୁରାପଡ଼ା ଫୁଲବାଣୀ)	୧୧୮୪	କଂଗ୍ରେସ

ରାଜ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ସଦସ୍ୟ

ଆଦିବାସୀ	ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ପ୍ରଧାନ	ଘରବୁଗିରି	୧୧୮୫	କଂଗ୍ରେସ
ହରିଜନ	ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମନାଭ ବେହେରା,	ଫୁଲବାଣୀ	୧୧୯୧	ଜନତା

ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ/ଅଧ୍ୟକ୍ଷା

ସାଧାରଣ	ଶ୍ରୀ ନଟବର ପ୍ରଧାନ (ବଉଦ)	୧୧୭୧	କଂଗ୍ରେସ
ଆଦିବାସୀ-ମହିଳା	ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣମଣି ପ୍ରଧାନ (ଘରବୁଗିରି)	୧୧୮୩	କଂଗ୍ରେସ

- ୦ -

କାନନ କୁସୁମ

ପ୍ରକାଶକ:- କୁଞ୍ଜ ସାହୁ ସେବା ସମିତି
ଭୁବନେଶ୍ଵର

କନ୍ଧକର ଭୀମବେଲ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣମାସୀ ଜାନୀ ତା ନୀରବ ଚନ୍ଦ୍ର କହୁଁ

ଭୁବନେଶ୍ୱର ଶତାବ୍ଦୀର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ପ୍ରାୟ ୧୮୫୦ ମସିହାରେ ଜଣେ ସେପ୍ଟିକର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଜନ୍ମ ହେଲା ଯମୁଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଜଣାଶୁଣା ଗ୍ରାମରେ । ନାଁ ତାଙ୍କର ଭୀମବେଲ । ପଢ଼ାବୁଦ୍ଧି କର, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜାଗରକ ତଥା ଜଣେ ସାମାଜିକ ସେବାୀ । ମାନବବାଦର ସ୍ୱର ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ତାଙ୍କ କବିତାରେ-

ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଆରତ ଦୁଃଖ ଅସମିତ
ଦେଖୁ ଦେଖୁ କେବା ସଦୁ,
ମୋ ଜୀବନ ପଛେ ନକେ ପଡ଼ିଥାଉ
ଜଗତ ରକାର ହେଉ ।

ଏହି ଛବିଟି ପଢ଼ି ପଢ଼ି ଚିନ୍ତା ହୋଇଥାଏ ଭୀମବେଲଙ୍କୁ । ତାଙ୍କର ଭଜନ ଏବଂ ଜଣେ ଗୁଡ଼ିକ ଆଜିବ ପୁରପୁରୀରେ ପୁରୀ ମଣ୍ଡପରେ ଶେଷେ ଆଦୃତ ଏବଂ ଆବୃତ ହୋଇଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ଭୀମବେଲ ଥିଲେ ନିଜେ ଭକ୍ତ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦାଦର ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ଏବଂ ମହିମା ଧର୍ମର ପ୍ରସାରକ । ଅନ୍ୟ ଦିନରେ ସେ ଥିଲେ ଜଣେ ସେବାୀ । ତତ୍କାଳୀନ ସମାଜରେ ହୀନମନ୍ୟତା, ସଂକଳ୍ପତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନୋହେବ ବରୁଦରେ ସଂଗ୍ରାମ କରି ସେ ଆଜି ଭରସା ରଖିବୁ । ତାଙ୍କ ବାଲ୍ୟଜୀବନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ ଥିଲା କନ୍ଧ ପରିବାରରେ । ସେହି ପରିସ୍ଥିତି ଅସ୍ପଷ୍ଟିତ ଦଶିତ୍ର କନ୍ଧ ଜାତିରେ ଏମିତି ପ୍ରତିଭାଶାଳୀ କରି ଥିଲେ — ଶୁଣିଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନ ଲାଗିବ କାହାକୁ ? ତାଙ୍କ ଲିଖିତ ଗ୍ରନ୍ଥମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସ୍ତୁତି ଚିନ୍ତାମଣି, ଭଜନମାଳା, ବ୍ରହ୍ମ ନିରୁପଣ ଗୀତା ଚଉତିଶା, ଜହେବ ସାଧନ, ଶ୍ରୁତି ନିଷେଧ ଗୀତା, ପଦକଳ୍ପ, ମନୁସ୍ମୃତି ମଣ୍ଡଳ, ବ୍ରହ୍ମସ୍ମୃତି ଲିଖ୍ୟାଦି ଦେଖି ଲୋକପ୍ରିୟ ।

ଠିକ୍ ତାଙ୍କ ଭଳି ବଂଶ ତୋଳି ୧୯୫୦ ଦଶକରେ ତତ୍ତ୍ୱମାଳ ଜିଲ୍ଲାର ଖଲୁସପଡ଼ା ବ୍ଲକ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦଳପଡ଼ା ଗ୍ରାମରେ ଜନ୍ମ ହେଲା ଜଣେ ପ୍ରତିଭାଶାଳୀ କବି ତଥା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦାଦୀ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାନ କରନ୍ତି ଶୁଣପଡ଼ା ଗ୍ରାମରେ ବିବାହକ ଅବସ୍ଥାରେ । ସୁମିତ୍ରର ଅକାଳ ବିୟୋଗ ଘଟିଲା । ସେ ଜାତିରେ କନ୍ଧ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନାମ ପୂର୍ଣ୍ଣମାସୀ ଜାନୀ । ତାଙ୍କ ରଚନା ଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ୱାସ ହୃଦୟ ଯଦି ତାଙ୍କ ମୁଖ ନିଃସୃତ ବାଣୀ ସ୍ୱକର୍ଣ୍ଣରେ ଶ୍ରବଣ କର ନ ଯାଏ । ସେ ଜଣେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି, ବାସ ୧୯/୨୦ ମିନିଟ୍ ଧ୍ୟାନ ମନ୍ତ୍ରରେ ନିମ୍ନଜିତ ରୁହନ୍ତି, ତାପରେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅନ୍ତି କେତେଜଣ ମୁନ ଓ ମୁନକନ୍ୟା ତାଙ୍କ ହୃଦୟ କନ୍ଦରରେ । ତାପରେ ତାଙ୍କ ମୁଖରୁ ବିଶ୍ୱାସୀ ଅମୃତର ବାଣୀ ଗୀତ ଅକାରରେ

ସୁନ୍ଦର ଶବ୍ଦ ସଂଯୋଜନା, ହ୍ରାସପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଜନ ନିଶାଦ ଅପେ ଅପେ ବିଯୋଗ ମୁଖରୁ । ବୁଝାଯାଏ ଶାନ୍ତିରୁ ପଦ୍ମରେ ଉଦ୍‌ଭବ କେତେଜଣ ମୁନଙ୍କର ଅଶ୍ରୁବୀର ଏବଂ ସେହିସମୟରେ ସେ ହୁଅନ୍ତି ଅଲୌକିକ ଜ୍ଞାନର ଅଧିକାରୀ । ସେ 'ଶାନ୍ତିରୁ ବାଉଁ' ବୋଲି କନ୍ଧମାଳରେ ଦେଖି ପଡ଼େତ । ଭୀମବେଲଙ୍କ ପଦ ସେ ମଧ୍ୟ ପାଠ ପଢ଼ି ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ମୁଖ ନିଃସୃତ କବିତା ଶୁଣିଲେ ମନେହୁଏ ସେ ଛବି ପିଣିତ । ଭକ୍ତ ପଞ୍ଚାମୃତରେ ସେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନବକଳେବର ରୂପକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି —

ଭାଡ଼ିବ ଚୂଷ ବଚନ ଅହେ ପ୍ରଭୁ ଅବମୂଳ
ନବ କଳେବର ହେବ ମାୟା ସଂସାର
ରୂମେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ରହ୍ମରୂପ ବ୍ରହ୍ମେ ସର୍ବ ହେଲେ ବ୍ୟାପ,
ନିର୍ଗୁଣ ନିତ୍ୟନନ୍ଦ ହେ ନାମ ରୂପର
ଶରୀରକୁ ଦେବଟି ଭାଡ଼ି,
ନୂଆ ପରାବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରଭୁ ଅଛ ସମାଡ଼ି ।

ଏହି ଭଳି ଜଣେ ବେଶେଷ ଚର୍ଚ୍ଚା ଅତି ଦିନରେ ହୁଏତ ସମସ୍ତେ ଚିନ୍ତା ନ ପାରିନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଦିନେ ସେ ସମସ୍ତ ଜନସାଧାରଣରେ ଅବଲମ୍ବନ ସୃଷ୍ଟି କରିବେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଭୀମବେଲଙ୍କ କାବ୍ୟକୃତି ଦୀର୍ଘ ଏକାଦଶ ଦଶ ଷ୍ଟରେ ଲେଖି ଲେଖି ଅଛି ଥିଲା । ତାଙ୍କର ଭଜନ ବଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ରଚନା ବଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ମୁଦ୍ରିତ ଏବଂ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସୂକ୍ଷ୍ମ ବିଶ୍ଳେଷ ସାହିତ୍ୟାକାଶରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ହେବ ।

ଓଡ଼ିଶାର ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅତି ପୂର୍ଣ୍ଣମାସୀ ଯଦି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଜଣା ଅବରାଜିତ । ତାଙ୍କର ଜଣାଶୁଣା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଲିଖ୍ୟାସ ସମୃଦ୍ଧ ଅସଂଖ୍ୟ ଭଜନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ ତାଙ୍କର ଅନ୍ଧାଧରଣ କବି ପ୍ରତିଭାର ପରିଚୟ ମିଳି ପାରିବ ।

ସେ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ ଭୀମ ବେଲଙ୍କ ପରି ଏକପ୍ରକାର ହୋଇ ପାରିବେ ଓ ତାଙ୍କର ଭଜନ ସମୃଦ୍ଧ ରଚିତ ସାହିତ୍ୟ ଧାର ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ ବିବେଚିତ ହେବ ।

ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମ କେଶରୀ ଦାଶୀକର
ଭୁବନେଶ୍ୱର (କୋହାଣ୍ଡି)

- ୦ -

ପାଠକଙ୍କ ମତାମତ

ଏ ପତ୍ରିକା ସମ୍ପର୍କରେ ପାଠକ / ପାଠିକା ମାନଙ୍କର ମତାମତକୁ ପଢ଼େ କରୁଛୁ । ଏହାକୁ ଅଧିକ ବୁଝିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଏହାର ପାଠକଙ୍କୁ ଅବେଦନ ବତାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ପରାମର୍ଶ ଗ୍ରହଣ କରୁଛୁ ।

